

blizu Ernovža, Gmilce in Lučan so že torej selaj proglašene in priznane za jugoslovansko posest. Vse upanje Nemcev in nemčurjev je torej splavalo po Muri, ki pa že tudi od Ernovža naprej teče po jugoslovanskih tleh.

Boj za Obrajno.

(Poročilo poveljnika obrajnske posadke.)

Dne 4. februarja zjutraj je bila posadka v Obrajni napadena od nemških tolp (približno 300 mož). Več tolp je pa bilo skritih po hišah. O 7. uri zjutraj sem bil popolnoma obkrojen. Z 13 možmi sem si s silo naredil prehod proti Muri, kjer sem zvedel od tamkajšnje stráže, da je prišla močna posadka s strojnimi namiznimi puškami. Podal sem se nato takoj proti Purkliji in od tam hotel prodirati proti Obrajni. Med tem časom sem dal pri posadki v Purkliji za svoje moštvo pripraviti kosilo, poslal sem eno patroljo proti Obrajni, da dobim zvezo z poročnikom Greifom. Patrolja je pa bila med potjo od nemških tolp razbita.

Točno ob 1. uri popoldan so nemške tolpe v civilni nspadli naše stanovanje in kolodvor. Eden naših pešcev je bil, že na tleh ležeč in nezaveščen, zabodeni v prsi in ustreljen v trebuh. Ker mi ni bilo mogoče še delj časa v sobi vstrajati vsled ročnih granat teh tolp sem zapustil sobo. Zonaj je začela približno 100 mož broječa tolpa grozno streljati iz pušk in metati ročne granate. Vnel se je hud boj. Mi smo imeli 3 mrtve in 6 ranjenih, med temi 2 težko, ki so obležali na bojišču. Nekatere Nemke so nameravale obvezati ranjenecem rane in jih okrepčati s hrano, toda ti lpe so se izrazile: »Wenn jemand den wunischen Hunden etwas zum essen gibt oder sie verbindet wird er sofort von uns erschossen.« (»Kdo obveže rane tem slovenskim psom in jim da živila, ga takoj ustrelimo.«) Vsi drugi so bili vjeti. Enega naših mrtvih, in sicer prvega mrtvega, so vrgli tam v bližnji potok.

Jaz sam sem zbežal v bližnjo hišo. Ker je tolpa drvela za menoj, sem skočil skozi okno na cesto, kjer me je zgrabilo 6 mož. Takoj bi me bili ubili, ko ne bi bil zaklical njihov poveljnik: »Nicht schießen, den Hund muß man lebendig hinauf bringen.« (»Ne streljajte, tega psa moramo spraviti živega tja gor.«) Nato so me razorožili in me popolnoma oropali. Potem me odpeljejo četaši, ki naj bi me peljali na občinski urad; med potjo sem spremljevalcu iztrgal puško in zbežal v bližnjo hišo, kjer sem s pomočjo enega civilista po noči pobegnil.

Opomnim, da je bila posadka v Obrajni 17 mož močna, nemške tolpe v civilni oborožene s puškami in ročnimi granatami pa 300 mož. V Obrajni sem zgubil 1 ranjenega in 4 vjete.

Lepoša Josip, stabni narednik, poveljnik posadke v Obrajni.

Amerikanci vozijo živila za Češko.

V ponedeljek, dne 10. februarja je dospela posebna ameriška komisija v Maribor, da izposluje prost in neoviran prevoz 50.000 tun živila iz Amerike preko Špilja na Češko. Naši vojaški in civilni zastopniki so zagotovili Amerikance, da jamčijo za redni prevoz po vsem našem ozemlju. Amerikanci so se zahvalili našim zastopnikom in so objubili, da bodo poslali prav kmalu tudi v naše obmejne kraje dovolj živila: riža, kave, moke, mesa, soli, p-troleja in blaga za obleko. Amerika ima že vse pripravljeno. Le malo je še treba potrpeti. — Nemški zastopniki, njim na čelu nemški državni glavar dr. pl. Kaan, pa niso kazali Amerikancem tiste pripravljenosti in so še le pozneje dovolili prost prevoz živila za Čehe skozi nemško Štajersko. — Opoldne je ameriški polkovnik, ki je vodil komisijo, povabil vse vojaške in civilne zastopnike na obed v kolodvorsko restavracijo. Obred so pripravile ameriške kuharice iz ameriških živila, katerih vozijo Amerikanci dovolj s seboj. — Politične razprave, t. j. o demarkacijski črti od Špilja do Radgone, se Amerikanci niso udeleževali. Na Dunaju pričakuje Amerikance zastopnik

čehoslovaške države Tusar, da prevzame pri peljana ameriška živila za Čehoslovaško.

V Medžimurju in Prekmurju

Naš poročevalec nam opisuje položaj v Medžimurju in Prekmurju sledeče:

Odkar so hrvatske čete zasedle Medžimurje je zadihal naš tamošnji, pod madžarsko strahovladno živeči narod, nov svež zrak. Konec je strahovanja madžarskih financarjev, madžarskih »bataren došev« in drugih tlačiteljev ubogga kmetkega ljudstva. Ljudstvo vriska od veselja, ker je res postalo prosto in rešeno madžarskih okov. Medžimurke prinašajo pridno razna živila, kot maslo, moko, fižol na Štajersko, kar je bilo poprej pod smrtno kaznijo prepovedano. Odkar so iz Medžimurja izgnani madžarski židovi, ki so izsesavali naše ljudstvo, vlada vsepovsod red in mir. Naše ljudstvo je nepokvarjeno in narodno zelo zavedno, zlasti odkar je osvobojeno iz madžarskega suženjstva.

Vse drugačne, kakor v Medžimurju so pa razmere v našem Prekmurju, kjer še naš narod vedno ječi vklečen v madžarske verige. Madžarski vojaki grdo razsajajo v Prekmurju. Kar ni rekvirirala prejšnja vlada, odvzame sedanja strahovlada. Ti madžarski vojaki so hujši, kakor zverjad. Vza mejo nam vse, a plačajo nič. Krave, vole, svinje, kuretino in sploh vse, vzamejo enostavno, ne da bi se zmenili za prošnje, da bi se ljudstvu pustilo vsaj najpotrebnejše. Kot odgovor dobiš od posurovelega vojaka batine s palico. Ljudstvo je zbegano in popolnoma obupano. Zaupa le še v božjo pomoč in rešitev po četah generala Maistra.

Od Krkonoš do Soluna.

Iz Pariza se dne 6. februarja poroča:

Zastopniki petih velesil so razpravljali z dr. Kramářem in dr. Benešem glede zahtev Čehoslovakov, ki zahtevajo državo, ki bi obsegala meje prejšnjega češkega kraljestva s približno 13 milijoni prebivalcev. Zahtevajo tudi poplave meje na ozemlju G. ruda do Poštorne ob nizozemski meji ravni meji. Konečno so zahtevali, da bi njihova država mejla ob Jugoslavijo, ker bi bila na ta način Nemci odrezani na vzhodu. OI Krkonoš do Soluna se mora raztezati država Čehoslovakov in Jugoslavije.

Pritisk na Nemčijo vedno večji.

Iz Pariza se dne 7. febr. poroča:

Dne 17. febr. poteče premirje, sklenjeno med enterto in Nemčijo. Najvišji vojni svet entente je v svoji zadnji seji sklenil da poostri pogoje pri obnovi premirja. Generalisim maršal Foch bo zahteval, da entente čete zasedejo mesto Essen ob reki Rubri, v katerem se nahajajo velike Kruppove tovarne za izdelovanje orožja, najhujše bo zahteval, da Nemčija umakne svoje čete z ozemlja na vzhodu v prid Poljske.

Pariški »Matin« piše:

Pritisk na Nemčijo mora biti vedno večji, ker skrajni čas je odzvonil na razpis govora Hofferja in Brocksdorffa, ki izzivajo entento. Nemčija se bo že v nekoliko urah prebrčala kako naporno sodi če misli, da se je entente m šijeje na pravnem Nemčiji zpremenilo tudi le deloma na korist se vedno izzivajoče Nemčije.

Razne politične vesti.

Škof dr. Mahnič na otoku Krk, ki so ga za sedli Italijani se je odločil za italijansko in našo siljo, kar je vzbudilo po vsem svetu veliko zanimanje.

Francosko slovensko prijateljstvo je vedno večje. V Ljubljani se je dne 9. t. m. ustanovila francosko-slovenska organizacija. Namen te organizacije, da gojimo prijateljstvo s Francozi in stopenj z njimi posebno v trgovski stik. Predsednik francosko-slovenske organizacije je dr. Korošec.

V Pariz sta dospela te da dr. Kovačič in dr. Slavac da soletajeta pri dobitvi naše severne meje. Ker sta oba gospoda dobro poučena o naših željah glede meje, smemo upati, da bo končna državna meja tam, kjer jo mi hošamo, a ne Nemci.

Maribor ostane slovenski! Začasna meja med Jugoslavijo in Nemško Avstrijo je severno od Mura Špilje in Radgone ostaneta v naši posesti. O Mariboru pa se pri pogajanjih niti govorilo ni. S čim se bo to neki še sedaj tolažili Nemci? Do Maribora in ozemlja med Dravo in Muro nimajo Nemci nobenih pravic!

Nemške zastave prepovedane. Državna vlada za Slovenijo je z okrožnico z dne 31. jan. prepovedala razobesanje in nošenje nemških zastav in zna ov, med te spadajo tudi bivše štajerske in koroške barve. Natančneje v »Uradnem Listu« z dne 8. 1. br.

Sijajen shod koroških Slovencev v Spodnjem Dravogradu. V nedeljo, dne 9. t. m. se je vršil v Dravogradu veličasten shod koroških Slovencev. Shoda se je udeležilo več kakor 2000 ljudi. Spod. Dravograd je bil ves v jugoslovanskih zastavah iz Maribora je dospela v Sp. Dravograd vojaška godba. O 10. uri smo z godbo na čelu odkorakali v župno cerkev k službi božji, kjer je imel cerkveni govor župnik Rozman. Po sv. maši je godba v cerkvi zaigrala himno »Lepa naša domovina«, gotovo prvič, odkar stoji ta lepi hram božji. Po sv. maši je bil na Glavnem trgu pred Narodnim domom postavljen velik, z zastavami in zelenjem okrašen oder. Ker se je zbrala tako ogromna množica ljudstva, da je nismo mogli spraviti v nobeno dvorano, smo morali kljub mrzlemu vremenu in vetru zborovati pod milim nebom. Shod je otvoril občinski gerent Ivan Verdnik. Za predsednika shoda je bil izvoljen župnik Rozman. Govorili so dr. Lovro Pogačnik iz Ljubljane, goriški Slovenec vojak Pavlica, koroški Slovenec dr. Ravnik iz Maribora, urednik Žebot, okrajni glavar dr. Ipavc iz Slovenjgradca, dr. Gvidon Serbec iz Celja in župnik Rozman. Zasti navdušeno je bil sprejet govor vojaka Pavlice. Veličasten tabor se je vršil popolnoma mirno ob velikanskem navdušenju množice ljudstva. Tudi popoline se je zborovanje nadaljevalo v vseh prostorih Narodnega doma. Na taboru je bilo sprejetih pet resolucij, v katerih zahtevajo koroški Slovenci združitev Koroške z Jugoslavijo, ugovarjajo proti zasedbi naše ozemlja po Italijanih, izrekajo zaupanje naši vladi, zabvalo našemu vojaštvu za brambo demokracije ter zahtevajo otvoritev slovenske šole za Sp. Dravograd, da se tako popravijo stoletne krivice ponemčevanja naše mile slovenske zemlje.

Manifestacijski shod v Prevaljah na Koroškem se vršil v nedeljo dne 16. svečana 1919 ob 10. uri dopoldne za celo Meziško dolino. Protestiralo se bo proti grabežljivim Nemcem, Italijanom in Madžarom, ki nam hočejo odtrgati dele slov. ozemlja. Na shodu govorijo govorniki vseh strank. Zavedni Slovenci in Slovenke! pridite na ta ponoben shod od blizu in daleč, da se pogovorimo in podučimo v važnih stvareh v uri, ko se odločuje uroda narodov na mirovni konferenci.

V nedeljo v Maribor! Prihitite v nedeljo v velikem številu v Maribor na ljudski shod. Vabimo posebno ekolicane.

Ustanovljajte okrajne in župnijske organizacije Slovenske Kmetске Zveze. Sezname zaupnikov in udov pošljite odboru SKZ, Maribor, Koroška cesta števil 5.

Čiščenje na slovenskih šolah. Višji šolski svet v Ljubljani je odstavil od službe nadučiteja Mihaela Mogača in učitelja Jožefa Schatzla oba na petrazrednici v Št. Lovrencu nad Mariborom, in Gabriela Jauņaga, nadučitelja pri G. Sv. Kunigoti.

Od nekod s Pohorja. Da naši Nemci tudi slovenske častake radi beró sorčuje sledeči slučaj. Dobim naročeni časopis v četrek namesto v sredo. Ubogo srotlje, kako je bil zdelan! Ves zmačkan in amazan, je izgledal kakor pijančev klobak v ponedeljek jutro. Kako bi tudi ne? Na pošti so ga »interirali« za celih štiriindvajset ur. Prav za prav ni ostal na pošti, ampak je romal z roke v roko in razkladal našim radovednim »Nemcem«, kako velikanski vtis na ameriško komisijo je napravila nemška demonstracija v Mariboru, kako je francoski oficir od veselja s sabljo plesal, ko so Haini mogočno zarjaveli protifrancosko pesem »Die Wacht am Rhein«. Najbrž so tudi pričakovali poročila, kako silno so učinkovali njihovi podpisi za združenje z Nemško Avstrijo.

Dravsko polje. Velika agitatorija za Nemško Avstrijo in proti Jugoslaviji sta Jožef Fiedler v graščini v Suvnici in Jožef Franz v Orehovi vasi. Ta dva agitirata in begata naše ljudi na vse mogoče načine. Oblasť kje si?

Kako so Nemci pobrali podpise? Kako so Nemci pri nas na Štajerskem pobrali podpise za ameriško komisijo, smo že povedali; šli so namreč od vasi do vasi in od hiše do hiše ter na različne